

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosa
mint OPCAT nemzeti megelőző mechanizmus

JELENTÉSE

az AJB-1153/2023. számú ügyben
a Zala Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet látogatásával
összefüggésben

*Előadók: dr. Sárközy István
dr. Mézes Norbert*

Érintett szerv: Zala Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézet

2023.

**Az alapvető jogok biztosa mint OPCAT nemzeti megelőző mechanizmus
Jelentése
az AJB-1153/2023. számú ügyben**

Előadó: dr. Sárközy István

Összefoglaló

A nemzeti megelőző mechanizmus a Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetbe¹ látogatott (a továbbiakban: Intézet). A vizsgálat fókuszpontjában a járvány terjedésének megelőzésével kapcsolatban tett intézkedések, a megfelelő védőfelszerelések, a fogvatartottak és a személyi állomány tagjainak egészségügyi és pszichológiai ellátása és a látogatófogadás elmaradását kompenzáló kapcsolattartási lehetőségek álltak.

Az Intézetben megújultak az irodahelyiségek, a fürdők és a konyha is. A fogvatartottak és a dolgozók mintegy 75%-a oltott volt. Az Intézet alapos munkájának eredménye, hogy 2020-ban nem volt koronavírusos fertőzött fogvatartott.

A látogatófogadás céljára kialakított teremben voltak elhelyezve a Skype-terminálok. A fogvatartottak ezt a kapcsolattartási módot részesítették előnyben.

A fogvatartottak elmondása szerint csak kevés programon vehettek részt. Az NMM álláspontja szerint ez veszélyeztette a fogvatartottak megalázó bánásmód elleni jogának érvényesülését.

A fogvatartottak orvosi és pszichológiai ellátásával kapcsolatban a jelentés nem állapított meg alapvető joggal összefüggő visszasságot.

1. Az eljárás megindulása

Magyarországon a 2011. évi CXLI. törvény hirdette ki az Egyesült Nemzetek Szervezetének Közgyűlése által 2002. december 18-án elfogadott, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés elleni egyezmény fakultatív jegyzőkönyvét (a továbbiakban: Jegyzőkönyv). A Jegyzőkönyv 1. cikke szerint annak célja egy olyan rendszer létrehozása, amelyben független nemzetközi és nemzeti testületek – a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés megelőzése céljából – olyan helyszínekre látogatnak el rendszeresen, ahol embereket fosztanak meg a szabadságuktól.

A Jegyzőkönyv 3. cikke alapján minden részes állam belföldi szinten létrehoz, kijelöl vagy fenntart egy vagy több látogató testületet (nemzeti megelőző mechanizmus, a továbbiakban: NMM) a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés megakadályozása érdekében.

A Jegyzőkönyv 4. cikke értelmében minden részes állam köteles lehetővé tenni a látogatásokat a joghatósága és ellenőrzése alatt álló bármely helyen, ahol az embereket valamely állami hatóság utasítására, kezdeményezésére, hozzájárulásával vagy elfogadásával megfosztják vagy megfoszthatják személyes szabadságuktól (fogvatartási helyek). Az NMM látogatásainak célja az, hogy szükség esetén megerősítsék az említett személyek védelmét a kínzással és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmóddal vagy büntetésekkel szemben.

¹ Az Alaptörvény 11. módosítása értelmében 2023. január 1-jétől a bv. intézet neve Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetről Zala Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézetre módosult.

Magyarországon 2015. január 1-jétől nemzeti megelőző mechanizmusként az alapvető jogok biztosa jár el, aki e feladatának teljesítése során a fogvatartási helyeken a szabadságuktól megfosztott személyekkel való bánásmódot beadvány és felmerült visszásság hiányában is rendszeresen vizsgálja.²

1.1. A látogatás helyszínének kiválasztása

2020. március 11-én a Kormány az élet- és vagyónbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány (COVID-19) következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki³ és kijárási korlátozást vezetett be⁴.

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) 2020. március 15-én adta ki a COVID-19 járvány bőrtönökben és más fogvatartási helyeken történő megelőzésére és kezelésére vonatkozó időközi ajánlását⁵, amelynek értelmében a fogvatartási helyek a fogvatartottak hosszú idejű elhelyezése és szoros közelsége miatt a fertőzés kiindulópontjai lehetnek. A fogvatartottak egészségének fenntartása közegészségügyi szempontból is kiemelt fontossággal bír.

A Kormány 2020. április 5-én kihirdetett rendelete⁶ értelmében a rendelet hatálybalépésétől nem voltak engedélyezhetők a bv. intézet elhagyásával járó kapcsolattartási formák és a rendkívüli eltávozások. A 3. § (7) bekezdés b) pontja alapján egy vagy több bv. intézet tekintetében a látogató fogadása korlátozható volt, ha a járványügyi rendelkezések megtartása másként nem volt biztosítható.

2020. június 18-ától a 2020. évi LVIII. törvény⁷ 237. § (4) bek. b) pontja értelmében a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka a járványügyi intézkedésre vagy az egészségügyi válsághelyzettel összefüggő más okra figyelemmel korlátozhatta a bv. intézet elhagyásával járó kapcsolattartási formák engedélyezését.

A fenti rendelkezések miatt a fogvatartottak a látogatás idején nem hagyhatták el a bv. intézetet és látogatót sem fogadhattak. A speciális rendelkezések a világijárványra tekintettel elrendelt veszélyhelyzet megszűnéséig, 2022. június 1-ig voltak hatályban.

A kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmának érvényesítésétől a nemzet létét fenyegető különleges körülmények vagy szükségállapot/veszélyhelyzet esetén sem lehet eltérni⁸.

A Kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés megelőzési albizottság (a továbbiakban: SPT) 2020. április 7-én kiadott, a koronavírus-járvánnyal összefüggő tanácsa⁹ (a továbbiakban: SPT Tanács) szerint a szabadságuktól megfosztott emberek különösen sérülékeny csoportot képeznek, egyrészt a fogvatartásuk

² Lásd az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény 39/A. §-át, valamint a 39/B. § (1) bekezdését.

³ 40/2020. (III. 11.) Korm. rendelet veszélyhelyzet kihirdetéséről.

⁴ 71/2020. (III. 27.) Korm. rendelet a kijárási korlátozásról.

⁵ Preparedness, prevention and control of COVID-19 in prisons and other places of detention: Interim Guidance, 15 March 2020. WHO (2020) 1. o. <https://apps.who.int/iris/bitstream/handle/10665/336525/WHO-EURO-2020-1405-41155-55954-eng.pdf>

⁶ Ld. a veszélyhelyzet kihirdetésével összefüggésben egyes büntetés-végrehajtási szabályok módosításáról szóló 90/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet 3. § (6) bekezdését.

⁷ A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről.

⁸ Ld. a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetések vagy bánásmódok elleni nemzetközi egyezmény kihirdetéséről szóló 1988. évi 3. törvényerejű rendelet 2. cikk 2. pontját és az Egyesült Nemzetek Közgyűlése XXI. ülészakán, 1966. december 16-án elfogadott Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmánya kihirdetéséről szóló 1976. évi 8. törvényerejű rendelet 4. és 7. cikkét.

⁹ Advice of the Subcommittee to States parties and national preventive mechanisms relating to the coronavirus disease (COVID-19) pandemic. CAT/OP/10. <https://undocs.org/CAT/OP/10>

természetéből fakadóan, másrészt kevesebb lehetőségük van a koronavírussal szembeni megelőző intézkedések megtételére¹⁰.

Az SPT Tanács 6. pontja szerint a nemzeti megelőző mechanizmusok szabadon határozhatják meg, hogy a járványhelyzet okozta kihívásokra milyen módon reagálnak, szem előtt tartva a vonatkozó nemzeti jogszabályok rendelkezéseit. A testület ugyanakkor kiemelte¹¹, hogy a közegészségügyi intézkedések miatti korlátozások növelhetik a rossz bánásmód kockázatát, de nem okozhatják a megelőző jellegű látogatások szünetelését. **Az SPT szerint a nemzeti megelőző mechanizmusoknak a koronavírus-járvány ideje alatt is gyakorolniuk kell a látogatással összefüggő hatáskörüket**¹². A látogatások során figyelemmel kell lenni a „ne árts” alapelvre, azaz a látogatásokat úgy kell megszervezni, hogy azok ne jelentsenek veszélyt a fogvatartottak és az NMM munkatársainak egészségére¹³.

Az SPT 2021. június 10-én egy újabb dokumentumot adott ki „A COVID-19 időszaka alatt folytatott helyszíni vizsgálatok protokollja az NMM-ek számára” címmel¹⁴. Az SPT továbbra is bátorította az NMM-eket, hogy biztonságos és hatékony módon folytassák vagy kezdjék újra a helyszíni vizsgálatokat¹⁵. Célszerű, hogy a látogatások tervezése során az NMM-ek előre határozzák meg az ellenőrzés fókuszpontját, hogy csökkentsék a fogvatartási helyen töltött időt¹⁶, ezzel is a lehető legkisebbre szorítva a megfertőződés veszélyét.

A bv. intézeti zárt közegben különösen fontosak a koronavírus-fertőzés megelőzése érdekében tett intézkedések, a látogatás ezeket az SPT Tanácsokat is szem előtt tartva vizsgálta.

A Jegyzőkönyv 20. cikk e) pontja szerint a nemzeti megelőző mechanizmus feladatai teljesítése érdekében a felkeresni kívánt helyeket és a meghallgatni kívánt személyeket szabadon kiválaszthatja. Az említett jogkör alapján az alapvető jogok biztosa a nemzeti megelőző mechanizmus feladatkörében eljárva 2021. október 14-én a Zala Vármegyei Büntetés-végrehajtási Intézetben (a továbbiakban: Intézet) tett látogatást.

1.2. A nemzeti megelőző mechanizmus hatásköre

A Jegyzőkönyv 4. cikke értelmében fogvatartási helynek minősül bármely olyan hely, ahol az embereket valamely állami hatóság utasítására, kezdeményezésére, hozzájárulásával vagy elfogadásával megfosztják vagy megfoszthatják személyes szabadságuktól. Ugyanezen cikk 2. pontja szerint a szabadságelvonás mindennemű fogva tartást vagy bebörtönzést jelent, valamint egy személy elhelyezését olyan állami vagy magántulajdonú, őrizetbe vételi környezetben, amelyet az illető valamilyen bírói, közigazgatási vagy más hatóság utasítására önként nem hagyhat el.

Az Intézet a Jegyzőkönyv 4. cikke szerinti fogvatartási helynek minősül, ezért az NMM vizsgálati hatásköre fennáll.

1.3. Az érintett alapvető jogok

- A kínzás, embertelen, megalázó bánásmód vagy büntetés tilalma: „Senkit nem lehet kínzásnak, embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni, valamint szolgátságban tartani.” [Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) III. cikk (1) bekezdés]

¹⁰ SPT Tanács 2. pont.

¹¹ SPT Tanács 7. pont.

¹² SPT Tanács 11. pont.

¹³ SPT Tanács 14. pont.

¹⁴ *Protocol for national preventive mechanisms undertaking on-site visits during the coronavirus disease (COVID-19) pandemic* (CAT/OP/11), (a továbbiakban: SPT Protokoll)

¹⁵ SPT Protokoll 2. pont

¹⁶ SPT Protokoll 12. pont

1.4. Az alkalmazott jogszabályok, állásfoglalások, iránymutatások

Nemzeti jogforrások

- Alaptörvény
- 2011. évi CXI. törvény az alapvető jogok biztosáról (a továbbiakban: Ajbt.)
- 2020. évi LVIII. törvény a veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről
- A kijárási korlátozásról szóló 71/2020. (III. 27.) Korm. rendelet
- A veszélyhelyzet kihirdetésével összefüggésben egyes büntetés-végrehajtási szabályok módosításáról szóló 90/2020. (IV. 5.) Korm. rendelet
- 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet a szabadságvesztés, az elzárás, az előzetes letartóztatás és a rendbírásg helyébe lépő elzárás végrehajtásának részletes szabályairól [a továbbiakban: 16/2014. (XII. 19.) IM rendelet]

Nemzetközi források

- Advice of the Subcommittee to States parties and national preventive mechanisms relating to the coronavirus disease (COVID-19) pandemic. (CAT/OP/10); a továbbiakban: SPT Tanács
- SPT Protocol for national preventive mechanisms undertaking on-site visits during the coronavirus disease (COVID-19) pandemic. (CAT/OP/11); a továbbiakban: SPT Protokoll
- Follow-up advice of the Subcommittee to States parties and national preventive mechanisms relating to the coronavirus disease (COVID-19) pandemic. (CAT/OP/12)
- A CPT 2. általános jelentése [CPT/Inf(92)3]

1.5. A látogatás célja

A koronavírus-járványra tekintettel a látogatás az alábbi szempontok ellenőrzésére összpontosult:

- a járvány terjedésének megelőzésével kapcsolatban tett intézkedések,
- a megfelelő védőfelszerelés és személyes higiéné biztosítása a személyi állomány és a fogvatartottak számára,
- az egészségügyi és pszichológiai ellátás biztosítása a fogvatartottak és a dolgozók számára,
- a látogatófogadás hiányát helyettesítő kapcsolattartási lehetőségek.

A látogatócsoport csak a legszükségesebb ideig és megfelelő védőruházatban tartózkodott az Intézet területén, hogy a legkisebbre szorítsa a fertőzésveszélyt, és ne veszélyeztesse sem az NMM munkatársai, sem a bv. intézetben lévő fogvatartottak és az ott dolgozók egészségét.

1.6. A látogatás módszere

Az NMM látogatásainak célja a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmódok vagy büntetések megelőzése.

Az Ajbt. 39/B. § (2) bekezdése értelmében a nemzeti megelőző mechanizmus – a 21. § (1) bekezdésében foglaltak mellett – a vizsgálata során adatokat, felvilágosítást és iratmásokat kérhet a vizsgált hatóságtól a fogvatartási helyek számáról és földrajzi helyéről, valamint a fogvatartási helyeken lévő, szabadságuktól megfosztott személyek számáról, a velük való bánásmódról és fogva tartásuk körülményeiről. Az Ajbt. 39/B. § (3) bekezdése szerint a helyszíni ellenőrzés során a nemzeti megelőző mechanizmus

- a fogvatartási helyekre és a vizsgált hatóság egyéb helyiségeibe korlátozás nélkül beléphet,
- a fogvatartási helyek számára és földrajzi helyére, valamint a fogvatartási helyeken lévő, szabadságuktól megfosztott személyek számára, a velük való bánásmódra és fogva tartásuk körülményeire vonatkozó összes iratba korlátozás nélkül betekinthes, azokról kivonatot és másolatot készíthet,
- a vizsgált hatóság munkatársát és a szabadságától megfosztott személyt, valamint bármely ott tartózkodó személyt meghallgathat.

Az Intézet látogatása során a látogatócsoport tagjai a vezetőség tagjaival és a fogvatartottakkal interjúkat készítettek. Megtekintették az Intézet zárkáinak állapotát, fényképfelvételeket készítettek és betekintettek a vonatkozó iratokba.

1.7. Szankció tilalma

A Jegyzőkönyv 21. cikke értelmében semmilyen hatóság és tisztviselő nem rendelhet el, nem alkalmazhat, nem engedélyezhet, és nem tűrhet el semmilyen személy vagy szervezet elleni szankciót, ha az illető a nemzeti megelőző mechanizmussal akár valós, akár hamis információkat közölt, és az adott személyt vagy szervezetet semmiféle más jellegű hátrány sem érheti.

A látogatás résztvevői: Dr. Kozma Ákos, alapvető jogok biztosa
dr. Mézes Norbert, jogász
dr. Sárközy István, jogász
Tóthné Kiss Klaudia, pszichológus

A látogatás időpontja: 2021. október 14.

2. Tényállás és megállapítások

2.1. Létszámadatok, fejlesztések, fluktuáció

A bv. intézet eredetileg vármegyeházának épült 1730-32 között. 1880-ban a régi börtön mellett egy újabb börtönépület épült, amelyet 1909-ben adtak át.

Az Intézet 102 fő befogadására alkalmas. A látogatás napján 96 fogvatartott (93 férfi, 3 nő) volt elhelyezve az Intézetben, amelynek telítettsége 94%-os volt. A jelenlévő fogvatartottak közül 6 fő volt külföldi állampolgárságú (1 fő bolgár, 2 fő szerb, 3 fő ukrán). A fogvatartotti összetétel szerint 42 fő elítélt, 40 fő letartóztatott, 10 fő elzárást töltő fogvatartott, valamint közérdekű munka átváltoztatása miatt 4 fő tartózkodott az Intézetben.

Az Intézet fogvatartotti telítettségi mutatója csökkent a 2020. évhez képest, ugyanis akkor az éves mutató 97%-os volt¹⁷.

¹⁷ A Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet 2020. évi éves jelentése (a továbbiakban: 2020. évi önértékelő jelentés) 1. o.

Az Intézetben a látogatást megelőző időszakban számos fejlesztés valósult meg. Befejeződött az udvari burkolat felújítása, az Intézet egész területén megújultak az irodahelyiségek és a biztonságtechnika fejlesztési projekt is elkészült. Mindemellett bővültek az Intézet férőhelyei és a konyhacsarnok is megújult. A fürdők felújításra kerültek.

A felújítások mellett az Intézet pályázati fejlesztések keretében infrasaunát szerzett be, kialakításra került a kondicionálóterem és a napelem rendszer, a kazánfelújítás is megtörtént. Az Intézet elnyerte a családbarát munkahely minősítést és családbarát védjegyet.

A látogatás idején folyamatban volt az Intézet udvarán lévő régi garázs átalakítása közösségi helyiséggé, valamint a gazdasági épületegyüttes külső homlokzatának hőszigetelése és festése.

A személyi állománytáblázat szerint az engedélyezett költségvetési létszám 97 fő volt, a látogatáskor 93 fő dolgozott az Intézetben, ebből 87 fő volt hivatásos állományú dolgozó. A dolgozók átlagéletkora 42 év volt, az állomány többsége 12-13 év szolgálati idővel rendelkezett.

A 2019-2021. években felvett és távozott dolgozók számát az alábbi táblázat mutatja be.

2019		2020		2021	
Felvett	Távozott	Felvett	Távozott	Felvett	Távozott
11 fő	6 fő	18 fő	12 fő	9 fő	4 fő

Az Intézet számos lépést tett a dolgozói állomány megatartása érdekében. A működő mentori rendszerben rendszeresen konzultál a mentor és a mentorált, hogy minél hamarabb megtörténjen az új dolgozó integrációja. A munkavégzési körülmények javítása (öltözők felújítása, az irodák festése és a berendezések cseréje) is az állománymegtartást célozta¹⁸.

A személyi állomány létszámával kapcsolatban a vizsgálat nem állapított meg alapvető joggal összefüggő visszasságot.

2.2. COVID-helyzet, a fogvatartottak előállítás, szállítása

A járvány kezdete óta az Intézet 6 fő fogvatartottat és 6 fő személyi állományi tagot regisztrált fertőzöttként. A fogvatartottak körében 120 fő, míg a személyi állomány tagjai közül 69 fő lett beoltva a járványidőszak kezdete óta. Az Intézetben jelenlévő oltott fogvatartottak aránya 79%-os volt, a személyi állomány 75%-a vette fel az oltást. A látogatás időpontjában a fogvatartottak közül 78 fő kapta meg az első oltást és 35 fő már a másodikat is. A személyi állomány tagjai közül már 2 fő is megkapta a harmadik oltást. Az egészségügyi dolgozók számára kötelező volt az első két oltás felvétele. Amennyiben ezt nem tették volna meg, az a munkaviszonyuk megszűnését jelentette volna.

A parancsnok az NMM kérdésére kifejtette, hogy az Intézetben bármelyik oltóanyag elérhető volt, a fogvatartottak szabadon választhattak, melyiket szerették volna felvenni. A harmadik oltást kb. 20 fogvatartott kapta meg. A parancsnok kiemelte, hogy az alapos megelőzésnek volt köszönhető, hogy az Intézet volt azon bv. intézetek egyike, ahol a legkésőbb ütötte fel a fejét a járvány. 2020-ban az Intézetben nem volt koronavírus-fertőzés gyanús fogvatartott¹⁹.

A megkérdezett fogvatartottak elmondták, hogy van, aki már 3 oltást is kapott. A legtöbbjük Sinopharm és Sputnik vakcinát kapott, de volt olyan is, akit Pfizer vakcinával oltottak be.

¹⁸ 2020. évi önértékelő jelentés 18. o.

¹⁹ 2020. évi önértékelő jelentés 15. o.

A főápoló elmondta, hogy a fogvatartottak beoltásának tényét az EESZT rendszerben feltüntették, és egy igazolást is kaptak a fogvatartottak a beadott oltás(ok)ról. Néhány fogvatartott kifejtette, hogy a harmadik oltás lehetőségéről az eü. szakterület írásban tájékoztatta őket.

A látogatás időpontjában nem volt 65 év feletti fogvatartott volt az Intézetben, azonban törekedtek arra, hogy az idősebb fogvatartottakat az alsó ágyakon helyezték el. A körletre csak lépcsőn lehetett feljutni, ezért a mozgásukban korlátozott fogvatartottakat Szombathelyre szállították át, ahol biztosított volt az akadálymentes közlekedés.

Az Intézet megfelelő mennyiségű védőfelszereléssel rendelkezett²⁰.

2020-ban 113 esetben tárgyalásra, 341 esetben egészségügyi intézménybe állították elő a fogvatartottakat. A járványhelyzet miatt a körszállítások száma csökkent, a célszállítások száma jelentősen nőtt. 2020-ban 45 fő fogvatartott körszállítása és 71 fő célszállítása történt meg²¹.

2021-ben az előállítások és szállítások száma tovább csökkent, mert a rendőrség és a bíróság is előnyben részesítette a távtárgyalás és távmeghallgatás tartását. 2020-ban 198 alkalommal, 2021-ben (a látogatás időpontjáig) 154 alkalommal tartottak távtárgyalást. A szállítások számának csökkenése miatt a személyi állomány tagjaira nem hárult túlóra, mint a körszállítások idején.

A jelentés nem tárt fel alapvető joggal összefüggő visszásságot a koronavírus-járvány megelőzésével kapcsolatos intézkedések terén.

2.3. Beléptetés, befogadás, karantén, a fogvatartottak tájékoztatása

Az Intézetbe belépő személyek testhőmérsékletét érintésmentes hőmérővel ellenőrizték a belépés előtt, és megkérdezték tőlük, hogy érezték-e magukon betegség tüneteit, kerültek-e kontaktusba koronavírussal fertőzött személlyel, vagy jártak-e külföldön a közelmúltban. Az Intézetbe történő belépéskor kézfertőtlenítést kellett végrehajtani²².

Az NMM kérdésére a parancsnok kifejtette, hogy a befogadás során 14 napos karanténba helyezik a fogvatartottakat. Ha ezen időszak alatt a fogvatartott tünetmentes volt, a zárkájába helyezték. Befogadáskor a fogvatartottakat nyilatkoztatták, hogy kaptak-e oltást.

A főápoló hozzátette, hogy az elkülönítés alatt a fogvatartottak maszkot kaptak és naponta három alkalommal ellenőrizték a testhőmérsékletüket. PCR tesztet csak panasz esetén végeztek. Elsősorban ápolói befogadás történt, de 72 órán belül az Intézet orvosa is megvizsgálta a fogvatartottakat. A befogadásnál jelen volt az Intézet pszichológusa is.

Azokat a fogvatartottak, akik az Intézetten kívül 6 órát meghaladó időtartamban voltak távol, újból karanténba helyezték²³. Az elkülönítések visszaszorítása érdekében törekedtek arra, hogy minél kevesebb időt töltsenek az Intézetten kívül a fogvatartottak.

A karanténban elhelyezett, frissen befogadott fogvatartottak számára is biztosították a napi egy órás levegőzési lehetőséget. A karanténba helyezés előtt és a karantén megszűnése után is a zárka fertőtlenítésére került sor. A parancsnok elmondta, hogy a bv. ügyészi vizsgálatok nem tártak fel problémát a karantén kapcsán.

²⁰ A Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetre vonatkozó, a koronavírus-járvány enyhülésével összefüggő feladatok végrehajtására vonatkozó intézkedési terv (a továbbiakban: helyi intézkedési terv) 14. pontja szerint a bőr- és felületfertőtlenítő készítményekből és a védőeszközökből 30 napra elegendő mennyiségű tartalékot kellett képezni.

²¹ 2020. évi önértékelő jelentés 9. o.

²² Helyi intézkedési terv 3. pont.

²³ Helyi intézkedési terv 49. pont.

A fogvatartottakat prospektusokkal és a faliújságon elhelyezett hirdetésekkel tájékoztatták elsősorban a járványhelyzettel kapcsolatos tudnivalókról. Emellett a zártláncú TV-csatornán is informálták a fogvatartottakat. A legfrissebb változásokat a nevelők és az Intézet vezetősége mondta el a fogvatartottak számára. A fogvatartottak hozzátartozóit maguk a fogvatartottak vagy szükség esetén a reintegrációs tisztek tájékoztatták.

2020-ban az Intézetben két alkalommal rendezték meg a fogvatartotti fórumot a zártláncú TV-hálózaton, ahol a fogvatartottak az általuk előre leadott – közösséget érintő – kérdéseikre kaphattak választ és tájékoztatást a legfontosabb információkról²⁴.

A megkérdezett külföldi fogvatartottak elmondták, hogy nagyjából 14 napig voltak elkülönítve, 2 negatív PCR teszt elvégzése után kerültek a zárkára. Megkérdezték őket, hogy akarnak-e oltást, de nem kértek. Angolul, németül és magyarul tudtak a személyi állomány tagjaival beszélni. Egyetértettek abban, hogy az örök normálisan bántak velük. Egyikük elmondta, hogy a pszichológussal tudott beszélni angolul, amit hasznosnak érzett.

A fogvatartottak tájékoztatásával kapcsolatban a vizsgálat nem állapított meg alapvető joggal összefüggő visszasságot.

2.4. Teendők fertőzésgyanú esetén, fertőtlenítés

Ha egy fogvatartotton a COVID-fertőzés tüneteit észlelték, azonnal elkülönítették és védőfelszerelésben az egészségügyi szolgálat dolgozója mintát vett a betegtől²⁵. Az elkülönítés addig tartott, amíg 2 db negatív teszteredmény a gyógyulást nem igazolta.

Ha a személyi állomány tagja észlelte magán a fertőzésgyanú jeleit, az elöljáróját értesítette erről. Ebben az esetben a bv. intézet parancsnoka elrendelte a fertőzésgyanús személyen és a szoros kontaktjain a felső légúti mintavétel elvégzését²⁶. Ha az Intézet területén egy dolgozónál felmerült a vírusfertőzés gyanúja, abban az esetben az érintettet a gazdasági épületben kijelölt pihenőhelyiségben kellett elkülöníteni²⁷.

A személyi állomány tagjainak szájmaszkot kellett viselniük a látogatás idején. A fogvatartottakkal közvetlen kapcsolatba kerülő dolgozóknak és az ügyvédeknek a fogvatartottal való kontaktus során szájmaszkot és gumikesztyűt kellett viselnie folyamatosan²⁸.

A személyi állomány tagjai felhívták a fogvatartottak figyelmét a személyes távolságtartás fontosságára a foglalkozások alatt. A fogvatartottak számára 3 db maszkot biztosított az Intézet, ezeket minden nap mosták és cserélték. A fogvatartottaknak a zárkán kívül szájmaszkot kellett viselniük, ide értve a szabadlevegőn tartózkodást is²⁹.

Naponta egy alkalommal fertőtleníteni kellett a berendezési eszközöket, a bútorokat és a padlót³⁰. A kritikus járványidőszak alatt naponta 4 alkalommal, a látogatás idején naponta kétszer fertőtlenítették a zárkákat. Havonta egy teljes intézeti fertőtlenítést hajtottak végre. A fogvatartottak hígítva kapták a fertőtlenítőszeret a zárka takarításához.

Biztosítani kellett, hogy a személyi állomány tagjai számára elérhető legyen szappanos kézfertőtlenítő és a fogvatartottak számára a többszöri higiénés kézmosás³¹. A főápoló elmondta, hogy szappant, kézfertőtlenítőt, kéztörlőt folyamatosan biztosítottak mind a fogvatartottak, mind a személyi állomány tagjai számára. A letéti pénzzel nem rendelkező fogvatartottak kéthetente kaptak egy szappant, vagy szükség szerint előbb is. Egy fogvatartott

²⁴ 2020. évi önértékelő jelentés 3. o.

²⁵ Helyi intézkedési terv 34. pont.

²⁶ Helyi intézkedési terv 19. pont.

²⁷ Helyi intézkedési terv 25. pont.

²⁸ Helyi intézkedési terv 5. pont.

²⁹ Helyi intézkedési terv 11. pont.

³⁰ Helyi intézkedési terv 15. pont.

³¹ Helyi intézkedési terv 16. pont.

is hasonlóan számolt be, hogy akinek nincs letéti pénze, annak az Intézet biztosít szappant, tusfürdőt, borotvahabot, fogkefét és fogkrémet, havonta egy alkalommal.

A személyi állomány tagjai elmondták – amit a fogvatartottak is megerősítettek –, hogy a fogvatartottak heti 5 alkalommal zuhanyozhattak – a nők, a fiatalok és a dolgozó fogvatartottak viszont minden nap. A zárkákban nem volt meleg víz, csak a fürdőkben. Délben és vacsorakor is osztottak meleg vizet a fogvatartottaknak kannákban. A fogvatartottak emellett bérelhettek vízforralót, így tudtak vizet melegíteni a zárkában. A fürdőkben termosztát biztosította a meleg víz állandó hőmérsékletét. A fogvatartottak elmondása szerint a fürdőben volt meleg víz.

A jelentés nem állapított meg alapvető joggal összefüggő visszásságot az Intézet fertőtlenítése érdekében tett intézkedések kapcsán.

2.5. Elhelyezési körülmények, élelmezés

Az Intézet első emeletén 1, 2, 6, 7 és 8 férőhelyes, a második emeleten 1, 2, 6, 7, 8 és 14 fő befogadóképességű zárkákba helyezték el a fogvatartottakat. Az egyes szinteken ráccsal voltak elválasztva a fogvatartottak végrehajtási fokozatok szerint.

A 14/2016. (XII. 19.) IM rendelet 121. § (1) bekezdése szerint a zárkában vagy a lakóhelyiségben – ideértve a kórtermet is – elhelyezhető létszámot úgy kell meghatározni, hogy minden elítélre 6 m³ légtér és egyéni elhelyezés esetén legalább 6, közösen elhelyezett elítéltek esetén személyenként legalább 4 m² négyzetméter élettér jusson.

Az NMM rendelkezésére bocsátott dokumentumok alapján az Intézet zárkáinak mérete megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

2020-ban nem volt ágyi poloska fertőzöttség az Intézményben³². A megkérdezett fogvatartottak sem panaszkodtak ágyi poloskák jelenlétéről.

Az Intézetben több fajta diéta volt elérhető a fogvatartottak táplálkozási szükségleteinek megfelelően. A menüket dietetikus felügyelte és állította össze. Az étellel általában elégedettek voltak a fogvatartottak, egyedül a vacsorára kapott 1 db joghurtot nem tartották elegendőnek.

A kiétkezés szerdai napokon folyt, a parancsnok tudomása szerint a fogvatartottak nem éltek panasszal a kiétkezéssel kapcsolatban. A kiétkezőbolt kínálata a fogvatartottak véleménye szerint szegényes volt és az árak is jóval drágábbak voltak a kinti áraknál.

A fogvatartottak elhelyezési körülményeivel kapcsolatban az NMM nem állapított meg alapvető joggal összefüggő visszásságot.

2.6. Kapcsolattartás

Az Intézet látogatóhelyiségében voltak elhelyezve a Skype-hívásra alkalmas terminálok. Hivatali munkanapokon hétfőtől csütörtökig 08.30-11.30 és 13.00-15.00 óra, pénteken 08.30-11.30 és 13.00-14.00 közötti időben használhatták a fogvatartottak a Skype-ot, ha a reintegrációs tiszt jelen volt³³.

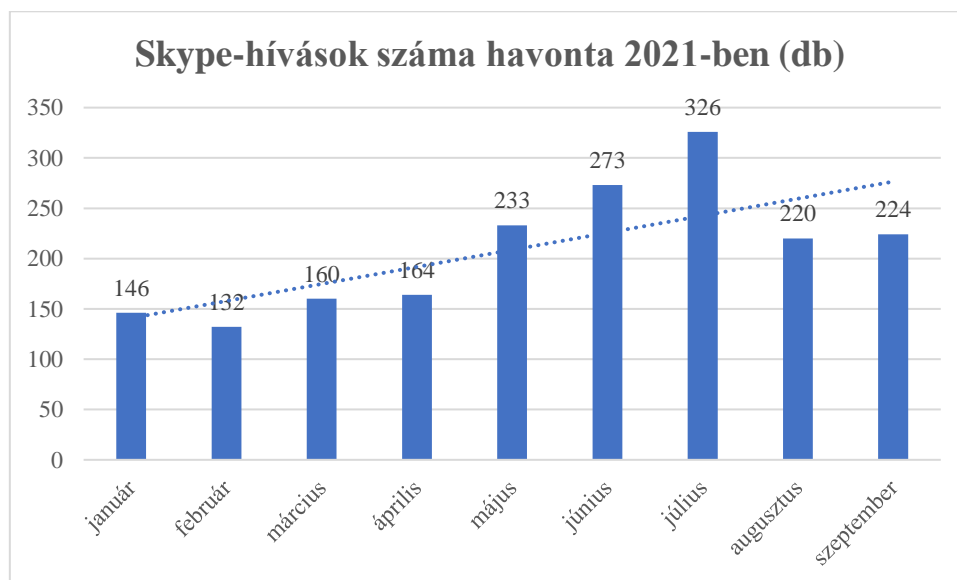
Főszabály szerint a fogvatartottak hetente kétszer, legfeljebb 60 perc időtartamban beszélhettek a hozzátartozóikkal Skype-on, amely során a beszélgetés végpontján egyszerre legfeljebb 4 engedélyezett kapcsolattartó lehetett jelen. A hívás ideje letartóztatottaknál 30 perc, külföldi és drogprevenációs kategóriába tartozó fogvatartottak esetében 45 perc volt. Egy integrációs tiszt kifejtette, hogy a fogvatartottak kérelmezhetek heti 2x60 perc beszélgetési lehetőséget, ha ezt magánéleti válsághelyzet vagy az élethelyzetükben történő jelentős változás indokolta tette.

³² 2020. évi önértékelő jelentés 16. o.

³³ A Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet parancsnokának 113/2021. intézkedése a Skype internet telefon használatának szabályairól (a továbbiakban: Skype szabályzat) 13. pont.

Az Intézet legalább heti egy alkalommal 30 perc Skype-olási lehetőséget biztosított a fogvatartottaknak. A vezetőség elmondása szerint – ha a fogvatartottak létszáma és a Skype-kihasználtság lehetővé tette – heti két alkalommal, alkalmanként 45 perc hosszan is tudták használni a Skype-ot a fogvatartottak. A vezetőség szerint jó az Intézet lefedettsége, nem tapasztaltak akadozást a Skype-hívások közben.

2021-ben összesen 1878 alkalommal kezdeményeztek Skype-hívást a fogvatartottak. Az adatokból kiolvasható az is, hogy a Skype-hívások száma növekvő tendenciát mutatott, egyre népszerűbbé vált a fogvatartottak körében.

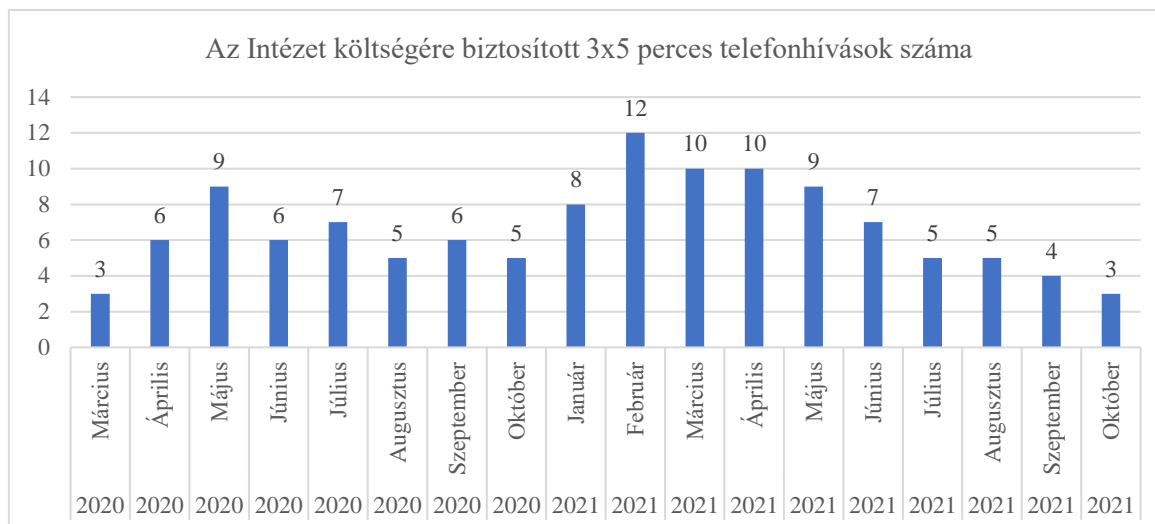

A parancsnok tapasztalata szerint a fogvatartottak ritkán éltek a személyes látogatófogadás lehetőségével. A Skype-hívással havonta több alkalommal és több személlyel is felvehették a kapcsolatot – szemben a látogatófogadással. A Skype lehetőséget nyújtott arra, hogy a fogvatartott láthassa az otthoni környezetét is. A parancsnok kiemelte, hogy a Skype-hívás előnyei közé tartozik az is, hogy költséghatékonyabb, mint a személyes látogatófogadás, ugyanis sok hozzátartozó számára megterhelő lett volna az útiköltség az Intézetbe. A fogvatartottak közül 2021. júliusban 3 alkalommal 7 fő, augusztusban 2 alkalommal 5 fő, szeptemberben 4 alkalommal 7 fő, októberben 1 alkalommal 1 fő élt a látogatófogadás lehetőségével.

A megkérdezett külföldi fogvatartottak szinte csak Skype-on tartották a kapcsolatot a hozzátartozókkal. Volt olyan külföldi, aki szerint heti 1 alkalommal 45 percet, míg más szerint heti 1-2 alkalommal 30 percet használhatta a Skype-ot. Telefonon is hívták néha a családjukat, de sokallták a percdíjakat. A célország függvényében 100-200 Ft/perc volt a hívások díja. Sokaknak erre nem volt pénzük.

Havonta egy alkalommal személyesen is fogadhattak látogatót a fogvatartottak, azonban ebben az esetben már csak havi egy Skype-hívási lehetőségük maradt. A parancsnok kifejtette, hogy a külföldi fogvatartottak Skype-on és telefonon tartották a kapcsolatot a hozzátartozókkal, a látogatófogadás és a levelezés nem volt jellemző.

A telefonálási lehetőségekben nem történt alapvető változás, az Intézet biztosította a fogvatartottak számára a 15 perccel megnövelt telefonálási időt. A letéti pénzzel nem rendelkező fogvatartottak az Intézet költségére 3×5 perc telefonálási lehetőséget kaptak. A fogvatartottak a fogvatartotti mobil- és fali telefonokat használhatták.

Azok a fogvatartottak, akiknek volt elegendő pénzük a bv. telefon letétjéhez, saját bv. telefont igényelhettek. Nem volt jellemző az intézeti készülékek rongálása. Az Intézet biztosította az egységesen 15 perccel megnövelt telefonálási időt. A letéti pénzzel nem rendelkező fogvatartottak 3x5 percen az Intézet terhére telefonálhattak, azonban ez a lehetőség – egy integrációs tiszt elmondása szerint – 2021. augusztustól már csak 1x5 percre változott. A bv. telefonok mellett a fali készülékeket használhattak a fogvatartottak.

Az Intézetben két ügyvédi beszélőhelyiség volt. A védők személyesen is felkeresték a fogvatartottakat a COVID alatt, de gyakoribb volt a telefonon és Skype-on való kapcsolattartás.

A fogvatartottak havonta egy postai és egy webshopban³⁴ megrendelt, vagy 2 webshopban megrendelt csomagot kaphattak. A levélküldés és -fogadás ugyanúgy elérhető maradt a fogvatartottak részére, mint a járvány kitörése előtt.

A fogvatartottak kapcsolattartásával összefüggésben az NMM nem állapított meg alapvető joggal kapcsolatos visszásságot, ugyanakkor felhívja a figyelmet arra, hogy a fogvatartottak kapcsolatainak fenntartása kiemelkedően fontos szempont; a látogatófogadást nem minden esetben tudja helyettesíteni a Skype-os kapcsolattartás.

2.7. Foglalkoztatás, oktatás, szabadidős programok

A fogvatartottak az Intézetben belüli költségvetési munkálatokban vehettek részt, így például a raktárban, a fodrászatban, a konyhán és a műhelyben dolgozhattak. Az Intézetben végrehajtott felújítások nagy részét a fogvatartottak végezték.

2018-ban konyhai kisegítő, 2020-ban és 2021-ben festő-mázoló képzést indítottak. A festő-mázoló, tapétázó képzésben 2020-ban 11 fő³⁵, 2021-ben 10 fő vett részt.

Költségvetési munkáltatásban résztvevő fogvatartottak száma munkahelyek szerinti megoszlásban	2019	2020	2021
Felszerelési raktár	1	2	1
Fodrász	1	0	0
Konyha	10	12	14
Műhely	12	10	15
Takarítás	7	6	6

³⁴ <https://www.bvcsomag.hu/auth>

³⁵ 2020. évi önértékelő jelentés 4. o.

Összesen	31	30	36
----------	----	----	----

A járványhelyzet miatt a fogvatartottak elméleti képzését vették előre, a gyakorlati oktatás a háttérbe szorult. A gyakorlati vizsgákat csak akkor tartották meg, amikor a vírushelyzet enyhülése lehetővé tette.

A fogvatartottak számára – megfelelő távolságtartással – egyszerre 10 fő jelenlétével biztosították a misén való részvételt. Zárkánként sportolhattak a fogvatartottak, pingpongozhattak, vetélkedőkön mérhették össze tudásukat. A könyvtárból kölcsönözhettek könyveket oly módon, hogy egy listán leadták a kölcsönzési igényüket.

Egy reintegrációs tiszt elmondta, hogy a fogvatartottaknak pszichológiai, drogprevenációs, visszaesés csökkentését célzó foglalkozásokat tartottak. Segítő motivációs beszélgetéseken és EFOP-programokon is részt vehettek a fogvatartottak. A színjátszó kör újból működött és olvasószakkörre is beiratkozhattak a fogvatartottak. Kéthetente hittan foglalkozást, havonta egy alkalommal pedig misét tartottak. Skype-on tartották meg például a Börtönmisszió foglalkozásait is.

Az Intézetben dolgozott egy főállású lelkész és rendszeresen bejárt egy katolikus lelkész is a fogvatartottakhoz. A parancsnok kifejtette, hogy a COVID alatt a lelkészek tartották a reményt a fogvatartottakban, sokszor beszélgettek velük. Az Intézet lelkésze minden nap tartott foglalkozásokat a fogvatartottaknak, akik videón kivetítve követhették az istentiszteleteket.

Az NMM rendelkezésére bocsátott dokumentáció szerint filmvetítést kéthetente, EFOP csoportfoglalkozást hetente, a pszichológus foglalkozást kéthetente, sportfoglalkozást hétvégén és ünnepnapokon, nyelvi önképzőkört hetente, drogprevenációs csoportfoglalkozást hetente, bibliakör, hittan foglalkozásokat kéthetente, misét havonta és ünnepekkor, könyvcserét hetente, jobb agyféltekés rajzolást hetente, kvizeket negyedévente tartottak.

A fogvatartottak arra panaszkodtak, hogy csak kártyázással, sakkozással, rajzolással tudták tölteni az idejüket, más program nem volt. Némelyikük hozzátette, hogy a könyvtárból szokott kölcsönözni olvasnivalót. Az Intézet könyvtára mintegy tízezer könyvvel volt felszerelve³⁶.

A szabad levegőn tartózkodást két sétaudvaron hajtották végre minden nap. A sétaudvarokon kültéri, rögzített sporteszközöket használhattak a fogvatartottak³⁷.

Az IM rendelet 116. § (1)-(2) bekezdése értelmében az elítélt reintegrációját támogató folyamatban a bv. intézet biztosítja a reintegrációs célok elérését kiemelten az oktatás, szakképzés, valamint a továbbképzés segítségével. A reintegráció hatékonyabbá tétele érdekében a bv. intézet biztosítja a művelődési, a szabadidős, a sport programokon való részvétel lehetőségét.

A CPT kiemelte³⁸, hogy a fogvatartottak jóléte szempontjából alapvető fontosságú a foglalkoztatás és programok (pl. munka, tanulás, sport) biztosítása. Arra kell törekedni, hogy a fogvatartottak célirányos és változatos tevékenységek végzésével töltsék az idejüket.

Az NMM álláspontja szerint fontos, hogy a fogvatartottak számára – figyelembe véve az aktuális járványügyi előírásokat – a bv. intézet többfajta programot biztosítson és ösztönözze a fogvatartottakat a programokon való részvételre, hasznos időtöltésre.

Veszélyezteti a fogvatartottak megalázó bánásmód elleni jogának érvényesülését, ha nem biztosított számukra a több fajta szabadidős programokon való részvétel lehetősége.

³⁶ 2020. évi önértékelő jelentés 25. o.

³⁷ 2020. évi önértékelő jelentés 9. o.

³⁸ A CPT 2. általános jelentése [CPT/Inf(92)3] 47. pont.

2.8. Pszichológiai, orvosi ellátás

Az Intézetben 2 szerződéses orvos és 3 ápoló dolgozott. A fogvatartottak számára minden hétköznap elérhető volt az orvos, vagy hétvégén az ápolószemélyzet. A személyi állomány tagjai egy héten három alkalommal kereshették fel az orvost. A fogorvos szükség esetén tartott rendelést.

A főápoló elmondta, hogy munka- vagy ügyeleti időn kívül a megyei Szent Rafael Kórház látta el a fogvatartottakat. Ha a beteg állapota szükségessé tette, a Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központba (BVEK) szállították.

A megkérdezett fogvatartottak közül többen úgy nyilatkoztak, hogy az orvosi ellátást megfelelőnek találták: ha kértek, kaptak fájdalomcsillapítót.

A pszichológus 2019 óta dolgozott az Intézetben. A látogatás idején a fogvatartottak egyéni meghallgatását a fogvatartottak kérelme vagy a szakterületi dolgozók jelzése alapján végezte. Az egyéni mellett csoportfoglalkozást is tartott a drogrevenüciós program részeként: 6 hónapig minden héten a pszichológus vagy a reintegrációs tiszt foglalkozott a fogvatartottakkal.

A pszichológus tapasztalata szerint a fogvatartottak igényelték a beszélgetéseket és kérték is a segítségét. A csoportfoglalkozásokat maszkban és a megfelelő távolság megtartásával vezette. A letartóztatott fogvatartottak kevés időt töltöttek el az Intézetben, ezért nekik önismereti foglalkozást tartott. Filmvetítést is szokott szervezni a fogvatartottaknak az ünnepekhez kapcsolódóan. A fogvatartottak 10 alkalmas kockázatcsökkentő asszertivitás tréningen vehettek részt. Emellett szexuális terápiát is tartott.

A pszichológus elmondta, hogy régiós együttműködés keretében az öt nyugat-dunántúli bv. intézet dolgozói segítik egymást, esetmegbeszéléseket tartanak, amely álláspontja szerint hozzájárult az eredményes munkához.

2021-től a személyi állomány tagjainak alkalmassági vizsgálatát is ő végzi. A látogatás időpontjáig 16 főt vizsgált meg.

Naponta 5-6 személlyel foglalkozott. A legtöbb esetben családi, párkapcsolati problémával fordultak hozzá a fogvatartottak. A pszichiátriai ellátásra szoruló fogvatartottakat a városi szakellátásban kezelték. Ha egy fogvatartott öngyilkosságot, önkárosítást kísérelt meg, az IMEI-be szállították.

A COVID-időszak kapcsán a pszichológus kifejtette, hogy a járvány nem okozott különösebb feszültséget a fogvatartottak körében. A Skype-os kapcsolattartás hatékonynak bizonyult, illetve a személyes látogatófogadásra is lehetőség nyílt. Hetente vizsgálta a fogvatartottak hangulatát – a lelkéssel együttműködve. A fogvatartotti körletre csak maszkban és gumikesztyűben léphetett be.

A külföldi fogvatartottaknak segített a kommunikációban. Rajta kívül a személyi állomány tagjai közül is beszéltek néhányan angolul, németül. A külföldi fogvatartottakra nem volt jellemző a pszichés probléma.

A fogvatartottak orvosi és pszichológiai ellátásával kapcsolatban a vizsgálat nem állapított meg alapvető joggal összefüggő visszásságot.

3. Összefoglaló

Az NMM 2021. október 14-én látogatott a Zala Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetbe. A vizsgálat a koronavírus-járvány terjedésének megelőzésével kapcsolatban tett intézkedésekre, a fogvatartottak egészségügyi és pszichológiai ellátására és a látogatófogadás hiányát helyettesítő kapcsolattartási lehetőségekre fókuszált.

A látogatás napján az Intézetben 96 fogvatartott tartózkodott, a telítettség 94%-os volt. Számos felújítást valósult meg az Intézetben, így például az udvar burkolatát felújították, megújultak az irodahelyiségek, a konyha és a fürdők is.

A járvány kitörése óta a látogatás időpontjáig az Intézetben 6 fogvatartott és 6 személyi állományi tag fertőződött meg. A fogvatartottak 79%-a, a személyi állomány tagjainak 75%-a kapott oltást. Kiemelendő, hogy az Intézetben 2020-ban nem volt koronavírus-fertőzés gyanús fogvatartott. A fogvatartottak jellemzően Sinopharm és Sputnik vakcinákat kaptak.

A látogatás idején a személyi állomány tagjainak szájmaszkot és gumikesztyűt kellett viselniük. Az Intézet biztosította a kézfertőtlenítés lehetőségét a fogvatartottak és a személyi állomány tagjainak is. A fogvatartottak heti öt alkalommal zuhanyozhattak. A zárkákban nem volt meleg víz, de naponta két alkalommal kannákban kaptak meleg vizet a fogvatartottak. Az Intézet zárkáinak mérete megfelelt a jogszabályi előírásoknak.

A látogatófogadó helyiséget átalakították, amely a látogatáskor Skype-teremként üzemelt. A fogvatartottak körében népszerű volt a Skype-hívás, mivel sok hozzátartozó számára nehézséget jelentett volna a Zalaegerszegre utazás.

Több fogvatartott kifogásolta, hogy csak kevés programmal tudták tölteni az idejüket. Az NMM megállapította, hogy a fogvatartottak megalázó bánásmód elleni jogának érvényesülését veszélyeztetheti, ha a fogvatartottak számára csak kevés program biztosított.

A fogvatartottak orvosi és pszichológiai ellátásával kapcsolatban a vizsgálat nem tárt fel alapvető joggal összefüggő visszásságot.

4. Ajánlás

A látogatás megállapításaival összefüggésben az Ajbt. 32. § (1) bekezdése alapján *felkérem az Intézet parancsnokát, hogy tegyen intézkedéseket annak érdekében, hogy a személyi állomány tagjai a fogvatartottak számára minél több szabadidős programot biztosítsanak, és ösztönözzék a programokon való részvételüket.*

Budapest, 2023. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos

Melléklet

Az átalakított látogatófogadó helyiség Skype-teremként működött a látogatás idején

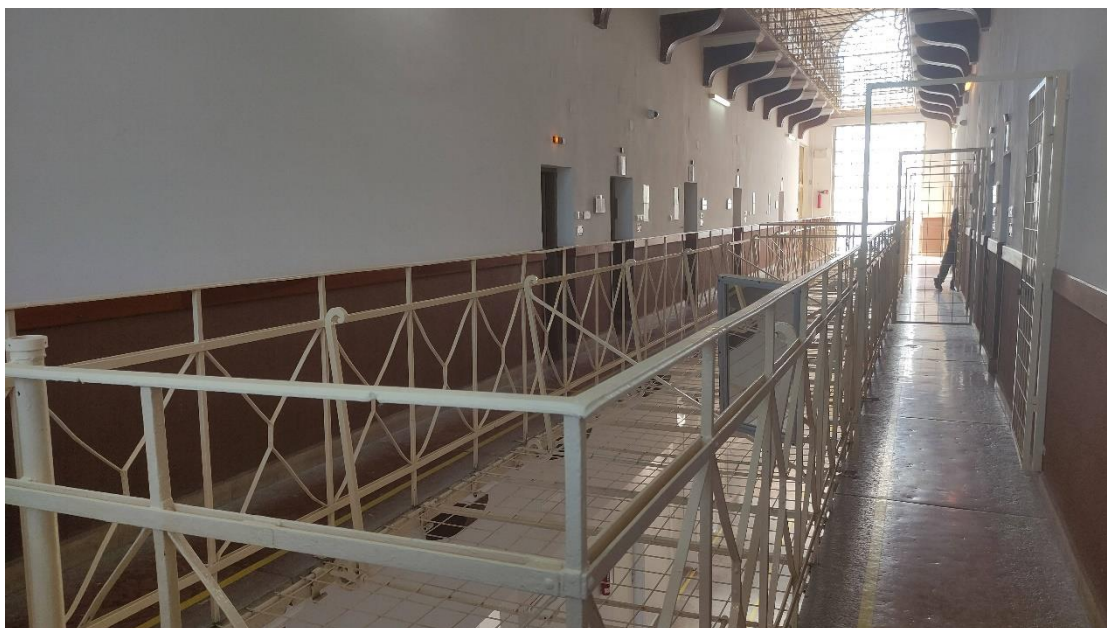
Gyermekbarát játszósarok

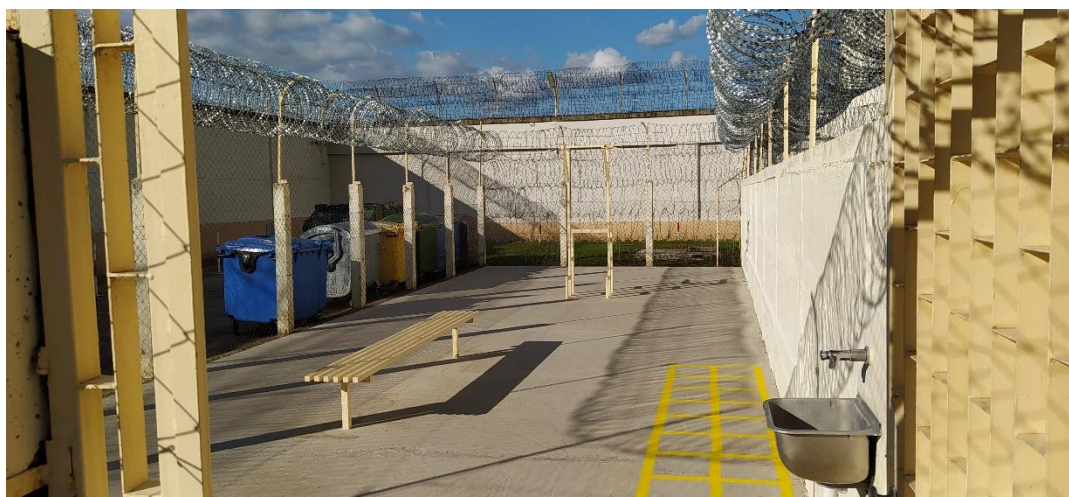
A bv. intézet udvara

A bv. intézet felújított díszkőburkolatú udvara

A bv. intézet egyik körlete

A bv. intézet sétaudvara

Többágyas zárka

Fogvatartotti fürdő